

RĂSĂRITUL NOSTRU

ORGAN PEDAGOGIC CULTURAL ȘI SOCIAL AL SURDO-MUȚILOR DIN ROMÂNIA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA
Focșani, Strada Poșta Veche No. 23

APARE LUNAR
Director: V. DIMITRIU-LEORDA

ABONAMENTE:
Autorități, instituții . . . Lei 1000
Particulari și surdo-muți . . . Lei 100

UN APEL CATRE SURDO-MUȚI din întreaga Românie

Congresul internațional al surdo-mușilor din România—la care va lua parte delegați din întreaga lume, se apropie.

În toate statele din occident și orient, organizațiile de surdo-muși sunt încheiate puternic și sprijinite de stat și de presă, care este însăși temelia conștiinței naționale.

În clipele acestea grele prin care trecem, îndepărtați unii de alții; învrăbiți pe motiv de naționalitate care nu există în fond, odată ce România-Mare este definitiv încheiată într'un singur bloc de granit care nu se sfărâmă nici în fața unui cataclism îngrozitor: istoria e martoră!—Salvarea intereselor noastre nu ne poate veni decât de la deplina noastră solidarizare și de la contopirea—într'un singur bloc—a asociațiilor de surdo-muși din Timișoara, Arad, Cluj, Cernăuți la cea din București „Asociația amicală a surdo-mușilor din România”—din care încheiere va lua ființă: „Federația-Unită a surdo-mușilor din România”.

Trebuie și este o datorie sfântă pentru noi toți cari suntem lipsiți de auz și vorbire și cari stăm departe de organizație, să venim în mijlocul ei ca să ne strângem frățeste rândurile și prin obolul nostru, prin participarea noastră efectivă la organizare și activitate să devenim o puternică organizație de ajutor reciproc și de revendicări sociale.

Odată uniți într'un bloc, construirea unui palat al federației noastre în București, nu va fi de cât o chestie de 2 sau cel mult 3 ani. În acest palat vom avea o sală de teatru-cinema; bibliotecă-muzeu; restaurant, o tipografie, ateliere de croitorie, cizmărie, tâmplărie și câminul cu o școală de adulți, curs seral.

Facem deci un călduros apel către toți surdo-mușii să se înscrie în asociație, cât mai neîntârziat spre binele tuturor.

Cererile de înscriere se vor adresa pe adresa secretariatului Asociației Amicale a surdo-mușilor din România, București Boulevard Schitu Măgureanu, Nr. 6.

CORBII ȘI ORBII.

Aș călca un cuvânt dacă aș ocoli adevărul care, dacă supără la școala de surdo-muși din Focșani, e că stă aci—ca și pe alte poziții—ca o muscă pe căciula îndesată până acoperă o față fără obraz.

Originalitatea în fapte a oamenilor cu nărvuri coborâtoare, moștenite prin trista tradiție politică dintr'un trecut compromis și cu care acești oameni erijați în conducători se trudesă a face dovada unei inițiative sau pricepere în conducere, având grija însă să mascheze intențiunile de avantaje personale trase dintr'un avut străin, îi demască și depărtează de o morală frumoasă. Munca desfășurată fără intenții de binefacere, marchează o activitate cu scop discutabil și care nu-și are rostul între alte activități ce urmăresc îndreptarea unei situațiuni bolnave la o școală; ea însăși mănțează pe terenul școlii sămânța scafului și a pământului, cele mai otrăvite buruieni ce vânturi politice din vremuri nu îndepărtate au adus aci.

Oameni nepăsători și reci față de vechile, frumoasele și generoasele inițiative social-culturale au folosit momentul „Puterii” ca să se înscăuneze la conducerea școlii acesteia, pentruca apoi, din lipsa celui mai elementar bun simț și prin toleranța altora dela aceeași „putere”, să fească cu lăcomie aranjamente personale pentru viitor. Corbii!

Mergând pe acest drum croit și adăpostit de „putere” au căutat să se mențină pe poziție târându-se umili, în afara școlii, până la picioarele vre'unui puternic politic; iar înăuntru n'au încetat nici cu amenințările asupra binevoitorilor școlii, nici cu minciuni, nici cu intrigăria și nici cu spionajul în personalul școlii și chiar elevi, ocupațiuni cu care chiar dascăli sau dascălițe de aici se complac cu practicarea lor. Pe aceste cărări ocolite și plin de păcate și cu aceste sisteme de oameni slabi, la rigoare sprijiniți și pe reclame gazetărești inspirate din producțiile recoltate pe minunatele regiuni de podgorii ale ținutului Putnei dar consumate prin București, școala a înregistrat în cazierul ei cele mai triste zile din viața ei.

Localurile, în cari micuții elevi surdo-muși și-au irosit slabele lor puteri, dela război încoace, își înfățișează un trist tablou: Elevii nu știu dacă sunt într'o școală sau în vre'o pușcărie pentru minori; iar trecătorul strein care ghicește numai pe firma de tablă agățată deasupra ușii, își face cruce ca în fața unei biserică părăsitate. Și nu odată s'a strigat: dați-le surdo-mușilor înapoi localul, e al lor, e dăruit cu limbă de moarte pentru ei. (Localul unde azi e școala normală).

Nimeni însă n'a auzit, nimeni n'a văzut. Orbii! Și blestemul Domnului care i-a urmărit, în fiecare an, aproape, a trimis câte o palmă. P.

Profesorul MIHAIL IONESCU.

Anul acesta—Aprilie—s'au împlinit 6 ani dela surprinzătoarea moarte a lui Mișu Ionescu, fostul profesor și directorul studiilor de la institutul de surdo-muși „Principesa Elisabeta” din Focșani.

Mișu Ionescu a fost primul profesor de surdo-muși specializat la Paris, unde a urmat cursurile universitare medico-pedagogice în timpul căror studii a asistat și la cursurile practice de la „Institution Nationale des sourds-muets” creat de marele binefăcător al surdo-mușilor: abatele L'Éppe, instituție care a luat ființă în anul 1760.

După 3 ani de studii în metropola Franței, se întoarce în țară—1902—ca profesor specialist la acelaș institut, unde, înainte cu 3 ani, profesase timp de 7 ani ca suplinitor pentru care activitate desfășurată a fost deosebit și trimis în Franța, de Minister.

Regretatul Mișu Ionescu a fost și va rămâne pentru noi, care l'am avut, cel mai mare profesor de surdo-muși din întreg vechiul regat căci, grație lui, institutul de surdo-muși „Principesa Elisabeta”—pe care l'a servit cu toată dragostea lui timp de 34 ani neîntrerupt— a prosperat devenind o podoabă a întregului regat dinaintea războiului cel mare.

Dar Mișu Ionescu, ca om și ca profesor, a fost o afirmare de caracter nobil și de covârșitoare activitate în predarea învățământului surdo-mușilor. Prin puterea lui de muncă, dar, mai ales, prin răbdarea plină de stoicism—ce se cere să aibă fiecare dascăl de surdo-muși, pe care el o avea din plin și căruia îi era o virtute—el a pregătit și a dat cele mai mari serii de absolvenți; a căror pregătire se remarcă și la examenele de fine de an, ce aveau loc în fața autorităților și ale părinților celor ce urma să absolve școala.

Felul în care era aranjată sala în comisiune examinătoare dădea o impunătoare solemnă, adumbrită și de o ușoară severitate ca și însăși figura profesorului Mihail Ionescu, și—în minte—dădea fiori în succesului. Mulți dintre elevii, și dintre cei mai buni, au căzut la aceste examene nu odată ci de două ori, căci Mișu Ionescu era foarte sever și pretindea totul. Astfel că cei ce absolveau școala erau stăpâni pe materie ca și pe specialitatea meseriei care și ea pe atunci era fala învățământului tocmai fiindcă era singurul mijloc prin care își putea câștiga existența un surdo-muș. (Astăzi acest element de anvergură necesar existenței surdo-mușilor este foarte neglijat și elevul care absolvește școala, nici nu știe mai nimic cu tot cei 4—5 ani de pregătire și din această cauză el este

silit să mai învețe încă 3—4 ani ucenicie într'un atelier de specialitate. De ce? Voi lămuri cu dovezii într'un număr viitor).

Mișu Ionescu nu cruța nimic ce era necesar și temeinic,—fie că cunoștințe de element sau dexteritate—și cel ce se abătea de la aceste reguli era aspru pedepsit. Așa că pe vremea lui școala noastră n'a deviat nici odată de la regulile ei programatice, deși după războiul cel mare școala fiind complet devastată de invazia teutonă, n'a suferit de cât foarte puțin de pe urma acesteia, căci Mișu Ionescu cu admirabilu-i spirit de organizator a reșpus-o la loc și dacă nu intervenea odiosul atentat din anul 1922 care a evacuat institutul de surdo-muși din propriu-i local, se înțelege dela sine că acest așezământ s'ar afla astăzi într'o admirabilă situație ca instituție națională care putea face fala oricărui popor inteligent de menirea ce i-a fost hărăzit și Mișu Ionescu nu ar fi căzut victimă ca o a două jertfă a aceluși odios atentat săvârșit nu din vina guvernului din anul una-mie-nouă-sute-două-zeci și-două, ci de o mână de interesați care au luptat din răsuputeri până nu și-au văzut odioasa faptă complet smulsă din temelii sădită de mari înaintași ce astăzi din locașurile lor de veșnică odihnă îi urmăresc cu blestemul lor pentru împietatea săvârșită în contra memoriei lor ce ne este scumpă nouă, celor lipsiți de auz și vorbire.

Noi cei cari am rămas în urma lui și cari l'am cunoscut îi vom păstra o vie recunoștință alături de mari binefăcători neamului nostru: Carol Davilla, Domnița Elena, Regina Elisabeta și alături de alți pe care vom ști a-i înnumăra. Amintirea lui Mișu Ionescu se desprinde și mai frumoasă, plină de o exemplaritate de fapte corecte și de probitate: prin aceia că a încercat să creieze un nou local ca o ultimă repercursiune de răscumpărare a ceiace credea că poartă și el o vină ce i-o impută cugetul lui curat, și atunci—zi și noapte, timp de 3 ani—a lucrat la o subscripție națională, între timp înzestrând și muzeul școlii de surdo-muși.

În anul 1926—când a văzut că nu putea complecta o diferență de câteva milioane lei ce Ministerul îi promisese că îi va pune la dispoziție pentru construirea noului local—s'a răpus unei vieți de la care el a presimțit, prin îndelungate stăruințe depuse, că nu mai putea aștepta nimic nou din cecece îi se răpise conștințit de mari înaintași în frunte cu generoasa Regină Elisabeta.

V. DIMITRIU-LEORDA.

Inceputul orfelinatului de băieți

„Principesa Elisabeta” din Focșani

În anul 1865, Septembrie 21, prin Jurnalul său Nr. 236 Eforia Spitalelor civile din București hotărăște ca băieții din Azilul „Elena Doamna” să se mute în încăperile rămase vacante la spitalul Sf. Pantelimon, unde funcționa probabil în alt corp al spitalului, și un ospiciu de bătrâni invalizi, atinși de infirmități incurabile. Din aceasta se vede că data înființării acestui Orfelinat este cu mult mai înainte de anul 1865, confundându-se cu înființarea azilului „Elena Doamna” din București.

În urma dispozițiilor Jurnalului de mai sus precum și a ordin. Nr. 6043 din anul 1865, Septembrie 22, al directorului Eforiei Spitalelor civile din București, a dresate către intendentul spitalului Sf. Pantelimon, la 10 Octombrie același an, un număr de 37 de băieți împreună cu toată zestrea lor, fură trecuți de la azilul „Elena Doamna” și instalați în apartamentele goale ale spitalului Sf. Pantelimon.

Se vede că la primile sale începuturi, orfelinatul nu era numai un azil pentru orfelini și surdo-muși, ci și pentru alții de infirmi; căci printre băieții trecuți de la azil la spitalul Sf. Pantelimon, erau, afară de orfani și surdo-muși, și băieți schiopi, ciungi și alții.

Băieții primiți în orfelinatul de la Pantelimon erau de două categorii: bursieri și externi. Și unii și alții se primiau cu aprobarea Eforiei spitalelor civile. Bursierii, afară de infirmi, erau recrutați numai dintre copiii absolut orfani și mai ales dintre acei proveniți din asistența publică. Aceasta se deduce din faptul că copiii din acest orfelinat puteau fi luați de suflet, sau sub îngrijirea vreunui meșter, sau sub băiatul urma să învețe vreun meșter. În tot timpul cât aceștia urmau meseria erau puși sub supravegherea neîntreruptă a intendentului ospiciului.

Până la 1866 nu se știe dacă orfelinatul era un simplu azil sau o școală propriu zisă. Dela 1866 se dă de urmele oarecărui învățături în acest orfelinat; astfel că în anul acela, nu însă în mod cert, pare a se fi înființat un atelier de sculptură, tâmplărie și strungărie.

Aceasta denotă că orfelinatul la început era un fel de atelier, unde elevii orfelinatului învățau ceva meșter. Tocmai în anul 1867 dăm de urmele unui profesor, la acest orfelinat, anume *Nicolae Melic*. Dela 1867, adică doi ani după strămutarea de la azil, se vede că orfelinatul, în ceea ce privește școala, avea o organizație mai completă, căci elevii își treceau examenele de finele anului școlar în fața revizorului Eforiei, a unui delegat al Ministerului, a profesorilor respectivi și a altor persoane invitate adhoc. Organizația școlii era militară. Elevii purtau puști, ranite și baionete. În această organizație îi găsim chiar și după războiul din 1877.

Din cauza războiului, în acest an, ospiciul a fost transformat în spital militar pentru răniți, iar orfelinatul a fost transferat la schitul Brebu din Jud. Prahova, unde a stat pe tot timpul campaniei. Reacțiunea în București după război continuă să funcționeze până în anul 1881 când, Eforia, prin Jurnalul ei Nr. 47 din 17 Aprilie îl desființează, concediind pe elevii mai mari la părinții sau tutorii lor, iar pe cei mici, orfani, reînființându-i în ospiciul Pantelimon unde erau întreținuți de Ministerul de Interne și sub supravegherea intendentului. Până aci orfelinatul a avut două secții distincte: a vorbitorilor și a surdo-mușilor.

În 1882 Ministerul Cultelor și Instrucțiunii, prin ordinul Nr. 13895 din 22 Decembrie, îl reînființează cu aceleași secții, tot la Pantelimon, organizându-l după tipul școlilor primare și sub conducerea a doi institutori. Trei ani a

funcționat aci; la 1885, cu ordinul Ministerului de Instrucție, Nr. 14362 din 1 Noembrie, orfelinatul este instalat în casele Ghica și Porumbu de la Tei, unde a funcționat cu chirie timp de zece ani, din care 6 ani cu o chirie de 6.000 lei și 4 ani cu 10.000 lei.

În anul 1895, Septembrie 12, orfelinatul fu strămutat în clădirea sa proprie din orașul Focșani clădită special pentru orfani și surdo-muși.

Va urma în numărul viitor.

St. Șerpescu.
Învățător la surdo-muși.

Importanța mimicii în educația surdo-mușilor

de BRĂȚILĂ I. VICTOR

Absolvent al institutului de surdo-muși din Focșani

(Urmare și sfârșit)

cuvintele noi fără să le știe înțelesul.

În timpul când eram elev la școală mă interpretam deseori elevii din alte clase asupra înțelesului diferitelor cuvinte învățate pe de rost însă de a căror semnificație n'aveau habar; fie că institutorul le explicase greșit neștiind cum să se înțeleagă cu ei, fie că nu explicase, deci ei erau nevoiți să apeleze la colegii lor mai cunoscători ca ei. Orice educator de surdo-muși poate avea un limbaj muț, propriu, pe care să-l întrebuințeze după cerințe, având însă grija să nu predomine în educația lor de cât vorbirea pe buze și articulația. Pantomima le va înlesni explicațiile și progresul învățării.

Ași mai avea multe de adăugat asupra mimicii; cum însă spațiul restrâns al gazetei nu permite articole prea lungi mă opresc aici.

Un răspuns la scrisoarea

D-șoarei LUCIA T.

Inv. detașată.

Un firesc sentiment de indignare mă silește să vă răspund pe această cale la scrisoarea d-voastră pe cât de intrigantă pe atât de surprinzătoare cu cât vine după ce ați pângărit sentimentul de colegialitate.

Ce contradicții de atitudini și fapte în ceea ce faci, te porți, îmi spui și apoi îmi scrii!

Nu trebuia să vă deranjați însă cu scrisoarea d-voastră de disculpăre căci aținea d-voastră de mult v-a fixat în firida unde vă place să fiți și unde veți rămâne. Și aceasta vă privește numai pe d-voastră. Căci fiecare își are o creștere „Sui generis” și un caracter de conveniență socială și acest caracter este trăsătura de principiu care fixează importanța și valoarea unui om, și, oricât ar încerca să pară altfel de cum este—mai ales în fața unui surdo-muț, a cărui simț de recunoștere e foarte dezvoltat—nu va reuși chiar când este baricadat de un zâmbet răpitor de dulce și prietenos.

Iar în ceea ce privește valoarea unor lucrări de specialitate ori a unei idei de ansamblu ce privește concepția unui limbaj mimic, valoarea d-voastră judecată de mine a fost dată încă de acum 5 ani și ea rămâne definitivă.

Despre valoarea mea atât de puțin mă îngrijesc căci, încă de mult, am fost judecat de oameni de mare valoare că unul despre care ei știu că am o *chemare* mai mare cu cât eu sunt din *lumea celor ce trăiesc și sufăr în realitatea lucrului indeplinit* adică a infirmității sau cum s'ar zice mai științific: *mediațiune experimentală pe corp propriu*.

Mulți și dintre cei mai mari pedagogi au scris pagini întregi de pedagogie însă la adăpost de experimentul propriu, per-

sonal așa că aceste lucrări sunt aride și chiar inoelnice. Sunt și ei oameni și au tot dreptul să greșească.

Mulțora dintre acești pedagogi noi datorăm mult, adică metodelor de învățământ, grație cărora noi putem vorbi și mai ales întrebuința scrisul.

Însă în România—acest învățământ, e încă în fașă și, atâta timp cât acest învățământ rămâne inferior, nu putem zice că ar exista și la noi mari pedagogi de surdo-muși.

În străinătate însă există cu cât învățământul este superior—secundar și universitar—ceiace cu drept cuvânt pot spune că nimic imposibil nu există în om... și chiar un animal poate primi o educație prin răbdarea dresorului.

Dar... în toate și în orice domeniu trebuie mult spirit de inițiativă în fața căroră orice obstacol devine o jucăușă ruină. Chiar natura începe să se plece acestui spirit de inițiativă.

Dar, scumpă colegă, eu nu am de gând să vă țin o predică atât de lungă; intenția mea este să vă răspund punct la scrisoarea d-voastră de scuză pe care o gătesc plină de veninul patimei cu cât a fost emisă de acolo, din atelierul de croitorie și cizmărie unde vă place zilnic să vă duceți în loc să vă fițeți de lecția cu

elevii, și unde se țes cele mai scârboase intrigi la adresa unui om de totdeauna însuflețit de corectitudine și de dorința de a face tot binele școlii; dovedești cu fapta în cei 6 ani frumoși închinat învățământului.

Iar ceea ce s'a întâmplat acum 12 ani, când, că unul din cei mai de valoare elevi ai institutului de surdo-muși dinaintea războiului cel mare, în calitatea mea de pedagog când a trebuit să pedepsesc fapta unui ficălos, despre care astăzi se face atâta caz fără a se sesiza autoritatea superioară prin care s'ar putea restabili nu numai un adevăr dar și o nedreptate fi-cluită dintr'o josnică răsbunare care numai onoare nu face școlii noastre care înainte de război a fost un model de instituție la adăpost de orice murdărie. Gestul meu de atunci a fost un exemplu de caracter ce îl voi repeta ori când și ori cui îl merită ca o pedeapsă de justiție în careul căreia înțeleg să trăiesc.

Pe când d-voastră însă vă bateți joc de apostolatul d-voastră de pe urma căreia mâncați pâinea zilnică.

Dar ceea ce mă revoltă mai mult e că înțelegeți greșit concepția mimicii pe care o schimonosiți dându-vă impresia unei maimușăreli de la bălci.

V. D. LEORDA.

SURDOMUTITATEA

Organizarea institutelor la noi

de Gh. V. Constantinovici, învățător de surdomuși.

Spuneam într'unul din numeroasele trecute ale ziarului acestuia, cum în alte țări, se caută a se ajunge la o organizare ideală a învățământului de surdomuși. În alte părți problema ocrotirii sociale, nu este un simplu deziderat, bun de rămas prin saltarele unor anumite birouri.

Acolo, oameni cu suflet și bună voință, au luat hotărârea, ca problema ocrotirii surdomușilor, să fie efectiv desbătută pe toate tărîmurile, astfel că, surdomutul în viitor să fie un element folositor societății, capabil prin puterile lui, să se ajute pe sine și pe alții.

O problemă a surdomușilor în țara noastră abia acum în urmă și-a găsit oameni cu suflet și bunăvoință, care prin munca și stăruința lor, au adus abia la o recunoaștere ca o necesitate a învățământului de surdomuși, prin legiferarea din 1924, sub ministeriatul d-lui dr. C. Anghelescu.

Despre un învățământ al surdomușilor cu caracter de obligativitate, nici pomina în vreo legiuire, în țara românească, până la legea amintită mai sus.

Existența institutelor și a învățământului de surdomuși, în țara noastră, se datorește în special și numai lor, unor oameni cu sufletul înțelegător al nenorocirii altuia, cum a fost de exemplu: Carol Davila, Sp. Haret, etc.

Primul, creind el însuși un institut și al doilea, trimițând învățători pentru specializare, în țările care au un învățământ organizat și cu un trecut frumos în această ramură de învățământ.

Învățătorii acești, întorși în țară s'au făcut misionarii învățământului de surdomuși, au propovăduit ideea ocrotirii surdomușilor, ducând la legiferarea din 1924 și crearea de noi institute: cum e cazul celor mai noi școli de surdomuși, din București.

Iată, dar, că datorită muncii binelăcătorilor precum și misionarilor s'a ajuns astăzi, să avem 6 institute de la unul singur.

Dar și acestea sunt insuficiente, întrucât numărul surdomușilor este cu mult mai mare.

A vorbi azi despre crearea de noi institute, cu tot aparatul lor necesar, este o imposibilitate, dar a înmulți numărul bursei sau solvelor, la cele existente, cred că aceasta s'ar putea, întrucât suma necesară ar fi cu mult mai mică, ca atunci, când vrei să crezi din nou; ajutând în schimb și făcând oameni folositori societății, din surdomuși cari azi n'au loc în școli. Azi, stau și vegetează, când foarte bine, ar putea fi folositori, pentru ei și pentru alții.

Recrutarea, copiilor la institute, se face azi, numai la școală, de către personalul didactic al școlii respective, cu excepția institutului Focșani, care până la 1931, nu avea acest drept.

Inscrierea copiilor se făcea prin Minister, astfel că institutul era obligat să primească pe unii copii, incapabili să poată primi instrucția necesară, fiind tot timpul, obiectul de distracție al colegilor, ocupând

locul altora, care ari fi putut fi capabili.

O selecție în materia aceasta, nu se putea face la Minister și era, vai, chin și amar, de dascălul care avea norocul să înceapă cu o astfel de serie.

Această anomalie s'a corectat la fața locului, verificat și constat, propunându-se Ministerului îndreptarea acestor stări de lucruri.

Ministerul admitând propunerea, a reparat o nedreptate ce se făcea acestui institut, astfel că, cu începerea acestui an școlar 1931/32 institutul începe să regezeze, primind în sânul său numai elemente capabile pentru instruire; cum era de altfel la toate celele 5 institute.

Se știe, cât e de greu, atât pentru elev cât și pentru dascăl în învățământul vorbitorilor, când într'o serie, elevii nu s'aproape pe aceiași treaptă intelectuală, se naște ideea împărțirii pe serii (înaintași și înapoiași), apoi rezultatele cât de nefaste și pentru unii și pentru alții.

Dacă, acolo, se nasc greutăți de nevins, la învățământul nostru al surdomușilor era o curată împăenjenire din care bietul dascăl se chinuia să scape.

Personalul didactic de la toate institutele din țară este pregătit pentru acest învățământ fiind compus din titulari, iar acolo, unde, unele institute au vreun post sau două vacante, în aceste posturi funcționează tot învățători, cari, deși nu sunt titulari au în schimb îndrumările și pregătirea necesară acestui învățământ, care le-a fost dată în anii din urmă, fie de colegi, fie de organele de control.

Spre exemplu, la Focșani, organele de control, în afară de inspecțiunile ce le făcea fiecare dascăl la clasă, se făcea lecții model, ținea conferințe cu subiecte din metodică învățământului de surdomuși, conversații din toate domeniile acestui învățământ. Toate acestea, în afară de orele de învățământ, de câte 2—3 ori pe an, pe anii școlari trecuți, fiind seamă că o vizită a unui organ de control, varia de la 3—7 zile.

Din frământările didactice ale acestor zile, a născut la acest institut, un mic cerc de studii, unde, în fiecare Joi din săptămână, învățătorii institutului, se adună, țin lecții din diferite obiecte din învățământ, discută, pentru găsirea metodei celei mai potrivite învățământului, precum și cu traducerea manualelor străine, ale acestui învățământ, pentru a se vedea, verifica și cerceta, ce fac și cum se procedează în alte țări în această ramură de învățământ.

Din toate aceste frământări am câștigat și nu avem decât de câștigat, organele de control, nu poate să fie decât foarte mulțumite că, *sămânța didactică*, aruncată în mijlocul dascălilor de la Focșani, a încolțit, crește și nădăduesc, că aci se va forma o *păpinieră didactică*, unde fiecare va aduce contribuția lui, pentru selecționarea frământărilor didactice, care vor duce la crearea unui învățământ al surdomușilor, *specific românesc*, așa cum s'a cuvântat odată.

(Va urma).